

ДО ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ПОЖЕЖНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ

Аудит пожежної та техногенної безпеки - це аналіз стану діяльності суб'єкта господарювання або іншої юридичної особи, що проводиться за його заявою, з метою виявлення, запобігання та усунення порушень вимог законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки[1].

Пожежна безпека - стан об'єкта, за якого ймовірність виникнення і розвитку пожежі та ймовірність впливу небезпечних чинників пожежі не перевищують унормованих допустимих значень[2]. Основними напрямками забезпечення пожежної безпеки є усунення умов виникнення пожежі та мінімізація її можливих наслідків [3]. Незалежна оцінка пожежного ризику, що проводиться підрядною організацією, допомагає знизити ймовірність виникнення пожежі.

Важливим етапом вдосконалення національного законодавства стосовно проведення аудиту пожежної та техногенної безпеки стало прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 02 травня 2023 р. №436, якою зокрема визначено механізм його організації та проведення [4].

Аудит пожежної та техногенної безпеки передбачає перевірку відповідності вимогам законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки будинків, споруд, у тому числі об'єктів будівництва, їх комплексів та частин будь-якого призначення та форми власності, територій, систем протипожежного захисту, автоматизованих систем раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення та інших систем, які не входять до їх складу, але з ними функціонально пов'язані, зовнішнього та внутрішнього протипожежного водопостачання, вогнезахисту та блискавкозахисту [4]. Слід зазначити, що аудит не вимагає застосування санкцій або інших заходів реагування.

Аудит проводять організації незалежно від форми власності, які внесено до відповідного реєстру. Критерії, яким повинні відповідати організації, затверджені наказом МВС від 05.04.2023 № 277 [5]. Зокрема, організація повинна мати атестат про акредитацію Національного агентства з акредитації. Поряд з цим організації залучають експертів у сфері пожежної та техногенної безпеки, які пройшли професійну атестацію та внесені до відповідного реєстру, визначеного законом. За результатами аудиту організація, що його проводить, складає відповідний акт та надає рекомендації щодо першочерговості, методів та засобів усунення виявлених порушень.

Незалежний аудит пожежної безпеки проводиться з єдиною метою – досягти високого рівня пожежної безпеки на об'єкті. Аудит дозволяє виявити всі порушення пожежної безпеки і усунути їх до чергової перевірки. Проведення аудиту пожежної та техногенної безпеки передбачає вирішення та реалізацію наступних завдань:

- аналіз наявних організаційно-розпорядчих, проєктних та технічних документів із питань пожежної та техногенної безпеки;
- оцінка ризику виникнення пожежі на об'єкті;
- виявлення найбільш пожежонебезпечних ділянок на об'єкті;
- виявлення факторів, які можуть призвести до пожежі, дослідження імовірних шляхів розповсюдження вогню;

— аналіз забезпечення протипожежного захисту об'єкта тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.
3. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 02 травня 2023 р. №436 «Про затвердження Порядку проведення аудиту пожежної та техногенної безпеки».
5. Наказ МВС від 05.04.2023 № 277 Про затвердження Критеріїв, яким повинні відповідати організації, що проводять аудит пожежної та техногенної безпеки.

УДК 614.841.48

*Юрій НАГІРНЯК, Андрій ДОМІНІК, кандидат технічних наук, доцент,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ТЕПЛОВИХ ПРОЯВІВ ПОЖЕЖІ НА ПРОТИПОЖЕЖНУ ТЕХНІКУ

Розвиток суспільства в особливості технічного та промислового процесу у період сьогодення вимагає оновленого погляду на процес забезпечення безпеки у різних галузях. Не виключенням залишається забезпечення захисту матеріальних цінностей та людей у навколишньому середовищі.

З початком вторгнення на території України, збільшилась кількість пожеж, як в екосистемах, так і на промислових об'єктах, що містять значні запаси нафтопродуктів (нафтобази, електростанції, силові станції залізниці тощо). Горіння нафтопродуктів на таких об'єктах супроводжується великим тепловим випромінюванням, яке стає довготривалим та створює небезпеку на особового складу оперативно-рятувального підрозділу. Стосовно дії теплового випромінювання проведено чимало досліджень, як і стосовно небезпечного впливу на людину чи як додаткового чинника поширення пожежі [1, 5], так і зі сторони дослідження самого факту випромінювання [4]. Однак науковцями недостатньо звертається увага на вплив тепла на пожежно-рятувальну техніку, яка дозволяє виконувати функції підрозділу за призначення, перебуваючи у справному експлуатаційному стані.

Якщо слідувати визначенням Настанови з експлуатації транспортних засобів в органах та підрозділах ДСНС України, справний стан техніки забезпечується правильною експлуатацією транспортного засобу, що являє собою технічно правильне використання, а також діагностику, технічне обслуговування, ремонт, зберігання, транспортування. На основі цього, можна стверджувати, що безпеки експлуатації водії повинні дотримуватись і під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

При дослідженні та моделюванні масштабних пожеж з великим викидом теплового випромінювання, науковці приходять висновку, що розрахунок теплового навантаження на опромінювані об'єкти можна записати за допомогою формулою Стефана-Больцмана [4]: